

ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (ΟΤΔ): ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΑΡΝΩΝΑ Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» ΤΟΥ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ).

Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική
ανάπτυξης για παρεμβάσεις **Δημοσίου χαρακτήρα**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1

Πάρνωνας α.ε.
Αναπτυξιακός Οργανισμός Ο.Τ.Α.

Τοπικό Πρόγραμμα LEADER ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027
ΟΤΔ ΠΑΡΝΩΝΑ

LEADER

Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_EL032_Δ_2026_1

ΛΕΩΝΙΔΙΟ, ΜΑΡ 2026

1.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ..	3
2.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	7
3.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	21
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)	21
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών	22
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.....	23
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.....	24
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	26
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	27
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	28
	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	30
3.1	ΟΔΗΓΙΕΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	32
4.	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	36

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

1.1 Οδηγίες υποβολής αιτήσεων

Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, **απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση **παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ**.

Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση (ηλεκτρονική υποβολή)
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ (ηλεκτρονική υποβολή)

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο [Κεφάλαιο 4](#) του παρόντος οδηγού.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα **υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip** (ανάρτηση πολλών αρχείων).

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

1.2 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Κατά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης οι δυνητικοί δικαιούχοι επιλέγουν την κατηγορία υποέργου στο ΟΠΣΚΑΠ σύμφωνα με τα παρακάτω:

- **Δημιουργούνται τόσα υποέργα όσες και οι διαδικασίες ανάθεσης** που θα ακολουθηθούν για την υλοποίηση της πράξης. Για παράδειγμα αν έχουμε διαδικασία ανάθεσης έργου και προμήθειας, θα δημιουργηθούν δύο κατηγορίες υποέργων.
- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο **δεν έχει δημοπρατηθεί**, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου **M7, M8 ή M6** αντίστοιχα.
- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο **έχει ήδη δημοπρατηθεί ή ακολουθείται η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης**, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου **M9, M11 ή M10** αντίστοιχα.
- Σε περίπτωση υποέργου κατασκευαστικού, προμήθειας ή υπηρεσίας, το οποίο έχει ήδη δημοπρατηθεί και ταυτόχρονα **έχει υπογραφεί και η σχετική σύμβαση** με τον ανάδοχο, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου **M1, M3 ή M2** αντίστοιχα.
- **Για τα έργα που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων**, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου **M12**.
- Για έργα που αφορούν Αρχαιολογία, ΟΚΩ, Απαλλοτριώσεις, επιλέγεται η κατηγορία υποέργου **M5**.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης, ο αρμόδιος ΕΦ οφείλει να ελέγξει κατά πόσο ο δυνητικός δικαιούχος έχει επιλέξει τη σωστή κατηγορία υποέργου.

1.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να επιλέξει στο ΟΠΣΚΑΠ, όποιες από τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών αντιστοιχούν στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση στήριξης, ανά υπο-παρέμβαση, όπως αναλύονται στο Κεφάλαιο 1 της Πρόσκλησης.

1. L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
 - L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
 - L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
 - L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
 - L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
2. L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
3. L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης
4. L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
5. L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
6. ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Οι κατηγορίες δαπάνης που θα επιλεγούν θα πρέπει να αντιστοιχούν στην δαπάνη που αναγράφεται στον τίτλο της, καθώς και στις υποκατηγορίες που αναγράφονται κάτω από αυτή.

Σημειώνεται ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, θα πρέπει να επιλεγεί μόνο η κατηγορία δαπάνης «ΣΔ Συνολική Δαπάνη» και οι κατηγορίες L41.06 και L41.10 για όσους δυνητικούς δικαιούχους δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.

Εξαιρείται η υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1, όπου επιλέγονται οι κατηγορίες δαπάνης που αναγράφονται στην Πρόσκληση για την εν λόγω υπο-παρέμβαση.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) υποχρεούται να επιβεβαιώσει ότι ο δυνητικός δικαιούχος έχει επιλέξει τη σωστή κατηγορία δαπάνης, ανάλογα με τις αιτούμενες δαπάνες της αίτησης στήριξης.

1.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ

1. Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.
2. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός **επτά (7)** εργάσιμων ημερών (*η μη τήρηση της προθεσμίας επιφέρει τον αποκλεισμό της αίτησης*) από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.
3. Όταν κάποιο δικαιολογητικό δεν έχει υποβληθεί, λόγω καθυστέρησης του αρμόδιου φορέα για την έκδοση του, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει την αίτηση που έχει κατατεθεί στον φορέα, με την προϋπόθεση ότι αυτή έχει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης.
4. Αν το σχετικό δικαιολογητικό επηρεάζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να το προσκομίσει πριν το πέρας της αξιολόγησης στον αρμόδιο ΕΦ, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.
5. Ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλει στον αρμόδιο ΕΦ, τα παραπάνω έγγραφα σε ψηφιακή μορφή με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων.
6. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης και κατά την διάρκεια της υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων, μπορούν να γίνουν δεκτά δικαιολογητικά, τα οποία ήταν εν ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
7. Ο αρμόδιος ΕΦ **έχει τη δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης**, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.
8. Στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση του χώρου υλοποίησης της πράξης, **απαιτείται η διενέργεια αυτοψίας**. Εξαιρούνται, οι άυλες πράξεις ή πράξεις που δεν υπάρχει υφιστάμενη υποδομή, ενώ αν το επιτρέπει η φύση του έργου ή σε περιπτώσεις έκτακτων συμβάντων/απρόβλεπτων καταστάσεων η επιτόπια επίσκεψη μπορεί να αντικατασταθεί με οποιοδήποτε συναφές αποδεικτικό υλικό και βιντεοκλήση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας, η οποία συνοδεύει την εισήγηση αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης.
9. **Αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό** που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

10. Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή/και όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.
11. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, **παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει και όλες παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις.**
12. Ο πίνακας που προκύπτει διαβιβάζεται στο αρμόδιο αποφασιστικό όργανο/προϊστάμενο του ΕΦ, ο οποίος εκδίδει την απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.
13. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΑΠ τα στοιχεία των αιτήσεων.
14. Στο ΟΠΣΚΑΠ ο πίνακας αποτελεσμάτων εγκρίνεται από αρμόδιο αποφασιστικό όργανο/προϊστάμενο του ΕΦ και κοινοποιείται στους δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.
15. Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).
16. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, **εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης** και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.
17. Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.
18. Η ΟΤΔ κοινοποιεί στους δυνητικούς δικαιούχους την απόφαση επί της ένστασης και το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, **με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης.**
19. Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις ή σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των δικαιούχων από το δικαίωμα άσκησης ένστασης, ο Πίνακας Αποτελεσμάτων λογίζεται **ως Πίνακας Κατάταξης.**
20. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.
21. **Σε περίπτωση ισοβαθμίας,** εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης.
22. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν **βάσει της σειράς κατάταξής τους στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων και μέχρι της εξάντλησης του προϋπολογισμού.**
23. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, προκύπτει πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και **εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων,** σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.
24. Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, **στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.**
25. Η αίτηση στήριξης του δικαιούχου όπως έχει υποβληθεί και εγκριθεί, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της απόφασης ένταξης ως προς τους όρους και τις υποχρεώσεις
26. **Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης,** σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

2. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι όροι επιλεξιμότητας και η επιλεξιμότητα των δαπανών ορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στην υπ' αριθ. 3506/2023 (Β' 7144) απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)».

Επισημαίνεται ότι επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης και οι οποίες είναι απαραίτητες, ώστε η πράξη να θεωρείται ως ολοκληρωμένη και λειτουργική. Δαπάνες που δεν κρίνονται απαραίτητες για τη λειτουργικότητα της πράξης αποτελούν μη επιλέξιμες δαπάνες.

Στις περιπτώσεις κτηριακών κατασκευών, σε έργα που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στον «οδηγό απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών» (βλ. Συνημμένο 5 της πρόσκλησης).

Στοιχεία επιλεξιμότητας:

1. Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η 01.01.2023.
2. Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης.
3. Για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι μη επιλέξιμη δαπάνη, εκτός των περιπτώσεων που είναι μη ανακτήσιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 3506/2023 υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)» (Β' 7144).
5. Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οχημάτων. Εξαιρούνται οχήματα που αφορούν πράξεις κοινωνικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Το ύψος των δαπανών για την αγορά των συγκεκριμένων οχημάτων, δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 30% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης, με εξαίρεση πράξεις κοινωνικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
6. Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση [Π3-77-4.1-4.1](#), είναι επιλέξιμες πράξεις που υλοποιούνται εντός οικισμών, ενώ στο πλαίσιο υλοποίησης των συγκεκριμένων πράξεων, δύναται μέρος του φυσικού αντικείμενου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού. Για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, στο πλαίσιο των παρεμβάσεων δημοσίου χαρακτήρα, πρέπει να υφίσταται μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, το περιεχόμενο της οποίας εξειδικεύεται στο Συνημμένο Γ.6 της πρόσκλησης.
7. Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση [Π3-77-4.1-4.2](#), δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση και η συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και δράσεις προβολής με συμμετοχή τουριστικών operators.

Ειδικά στοιχεία επιλεξιμότητας για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων :

1. Στο πλαίσιο των πράξεων που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων και οι δικαιούχοι που τις υλοποιούν δεν αποτελούν «Αναθέτουσα Αρχή» ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147), η ανάθεση συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, θα πρέπει να ακολουθεί διαδικασίες που να είναι σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά αναλογία με τις διατάξεις του ν.4412/2016 (Α' 147).
2. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι πράξεων που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων είναι υποχρεωμένοι, στο πλαίσιο υλοποίησης της ενταγμένης πράξης, για την ανάθεση σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, σε έκδοση πρόσκλησης για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η ανακοίνωση της οποίας να δημοσιευθεί κατ' ελάχιστον στις ιστοσελίδες του δικαιούχου (αν υφίσταται), του Δήμου όπου θα εκτελεστεί το έργο (εφόσον είναι εφικτό) και της ΟΤΔ, ή/και στον τοπικό τύπο. Για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή του έργου ο δικαιούχος θα πρέπει να συστήσει σχετικές επιτροπές. Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος μπορεί να συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τις παραπάνω διαδικασίες. Επισημαίνεται ότι οι επιτροπές θα πρέπει να αποτελούνται από άτομα που δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων με τους υποψηφίους αναδόχους.
3. Εξαιρούνται από την παραπάνω διαδικασία, συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών που η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης εμπίπτει στα όρια του άρθρου 118 «Απευθείας ανάθεση» του ν. 4412/2016 (Α' 147).
4. Αναφορικά με τις παραπάνω διαδικασίες παρέχονται από την ΟΤΔ στους δικαιούχους αναλυτικές οδηγίες και υποδείγματα, στο πλαίσιο της πρόσκλησης (Συνημμένο 9 της πρόσκλησης).

Λοιποί Όροι Επιλεξιμότητας βάσει τοπικής στρατηγικής:

1. Για την υποπαρέμβαση [Π3-77-4.1-4.2](#)

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Εφαρμόζεται στο σύνολο της περιοχής του [Πίνακα 2](#) στον οποίο περιλαμβάνονται οι παρακάτω χωρικές ενότητες όπως έχουν οριοθετηθεί στην τοπική στρατηγική:

- Χωρική Ενότητα 1: Πάρνωνας
- Χωρική Ενότητα 4: ΒΔ Ημιορεινή Ζώνη
- Χωρική Ενότητα 5: Ανατολική παράκτια Ζώνη
- Χωρική Ενότητα 7: Επίδαυρος Λιμνή
- Χωρική Ενότητα 8: Αργολίδα

2. Για την υποπαρέμβαση [Π3-77-4.1-5.1](#)

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Εφαρμόζεται στο σύνολο της περιοχής του [Πίνακα 1](#).

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις με **ολοκληρωμένη θεματική προσέγγιση**. Απαιτείται τεκμηριωμένη διασύνδεση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και διαφοροποίηση από καθιερωμένα γεγονότα.

Ενδεικτικά, να περιλαμβάνονται:

- Νέες ιδέες με ουσιαστική διαφοροποίηση από τις παραδοσιακές εκδηλώσεις
- Διαδραστικότητα (όπως εργαστήρια, ζωντανές μαγειρικές επιδείξεις)
- Ψηφιακή διάσταση (όπως live streaming, online συνταγές)
- Σύνδεση με πολιτισμικά χαρακτηριστικά της περιοχής όπως:

- ο αφήγηση σχετικών ιστοριών, τοπικά παραμύθια, αγώνες δρόμου σε ιστορικές διαδρομές (π.χ. μονοπάτια αρχαίων πόλεων), παρουσίαση παραδοσιακών αθλημάτων (π.χ. πάλη, τοπικά παιχνίδια)
- Διαδραστικά workshops για τοπικά προϊόντα
- Συμμετοχή τοπικών παραγωγών και συλλόγων
- Αφιέρωματα και παρουσιάσεις για τη μεσογειακή διατροφή και την αθλητική ευεξία

3. Για την υποπαρέμβαση Π3-77-4.1-5.2

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Εφαρμόζεται στο σύνολο της περιοχής του [Πίνακα 1](#).

Για τις περιπτώσεις υποδομών, αυτές είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον οι παρεμβάσεις γίνονται **σε υφιστάμενα κτίρια**.

Ειδικότερα, για τις περιπτώσεις υποδομών, **για πράξεις με δικαιούχους φορείς που υλοποιούν χωρίς δημόσια σύμβαση οι παρεμβάσεις γίνονται αποκλειστικά σε υφιστάμενα κτίρια και σε κάθε περίπτωση οι κατασκευαστικές δαπάνες δεν υπερβαίνουν το 25%** του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

Για την τεκμηρίωση του εύλογου κόστους της δαπάνης, ο υποψήφιος προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία όπως προσφορές προμηθευτών ή έρευνα από το διαδίκτυο. Εφόσον το μοναδιαίο κόστος μιας υπηρεσίας ή ενός είδους υπερβαίνει, σε αξία τα 5.000€ (χωρίς ΦΠΑ), ή υπερβαίνει σε συνολικό ποσό τα 10.000€ (χωρίς ΦΠΑ) ανά κατηγορία υπηρεσίας ή είδους, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον δυο (2). Ως αποδεικτικό νοείται και η τιμολόγηση της υπηρεσίας ή είδους με το κατάλληλο κατά περίπτωση φορολογικό παραστατικό. Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Ο αρμόδιος ΕΦ καλείται να αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δυνητικός δικαιούχος να τεκμηριώσει και ο αρμόδιος ΕΦ να αποδεχθεί, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Αναφορικά με τις δαπάνες που αφορούν σε όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών το ύψος τους (χωρίς ΦΠΑ) ορίζεται σε:

- α. Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) και ως το ποσό των 4.000€.
- β. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου, καθώς και δαπάνες προβολής και προώθησης σε ποσοστό έως το 12% του προτεινόμενου προϋπολογισμού της πράξης. Για ειδικές κατηγορίες πράξεων και κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης το ανωτέρω ποσοστό μπορεί να διαφοροποιηθεί μετά και από τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

Δεν απαιτείται προσκόμιση παραστατικών τεκμηρίωσης του «εύλογου κόστους» (σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Γ της ΥΑ 39443/21-2-2025) για:

- α. δαπάνες κτηριακών υποδομών υπό τον όρο ότι οι εργασίες αυτές υλοποιούνται βάσει απλοποιημένου κόστους (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Συνημμένο 5 της πρόσκλησης),
- β. μελέτες, συμβουλευτικές υπηρεσίες και λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες,
- γ. δαπάνες για τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα εναλλακτικής προσφοράς από την αγορά, ωστόσο σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται τεκμηρίωση,
- δ. δαπάνες που απορρέουν από τα τιμολόγια που εκδίδονται από δημόσιους φορείς
- ε. δαπάνες που έχουν προκύψει από διαγωνιστική διαδικασία,

στ. δαπάνες για τις οποίες η καταβολή της ενίσχυσης πραγματοποιείται βάσει απλοποιημένου κόστους (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Συνημμένο 5 της πρόσκλησης).

Επιλεξιμότητα εδαφικών εκτάσεων

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την πράξη εδαφικών εκτάσεων, εφ' όσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

- α) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από την αντικειμενική αξία της εδαφικής έκτασης, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά περίπτωση από την αρμόδια Αρχή.
- β) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- γ) Η επιλέξιμη, για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ, δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη.

Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων εφαρμόζονται οι όροι που αναφέρονται στις ανωτέρω περ. (α), (β) και (γ).

Ως δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.

Δικαιολογητικά ιδιοκτησίας

- Για πράξεις που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, είτε μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου στα οποία πραγματοποιούνται οι επενδύσεις που να καλύπτει χρονική περίοδο, όπως παρακάτω:
 - α) τουλάχιστον τριών (3) ετών για δαπάνες εξοπλισμού (π.χ. επαγγελματική μίσθωση),
 - β) δέκα (10) ετών για κατασκευαστικές δαπάνες (π.χ. ανέγερση/ανακαίνιση κτιρίου) από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.
- Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης δυνητικών δικαιούχων που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4430/2016 (Α' 205) «Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις», γίνονται αποδεκτά έγγραφα αρχικής παραχώρησης έως πέντε (5) ετών σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2Α του άρθρου 185 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114).
- Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, υποβάλλονται εν ισχύ συμφωνητικά ή προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, υπό την προϋπόθεση προσκόμισης των συμφωνητικών ή συμβολαίων, εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην πρόσκληση.

Επιλεξιμότητα μελετών

- Οι κάθε είδους μελέτες δεν μπορούν να αποτελέσουν από μόνες τους πράξη, αλλά ως απαραίτητη ενέργεια για την υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης και μόνο σε αυτή την περίπτωση μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες. Εξαιρέση αποτελούν οι μελέτες που συνιστούν ολοκληρωμένη πράξη της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-5.2. και για τις οποίες δεν απαιτείται η διενέργεια επιπλέον παρεμβάσεων που θα υποδεικνύονται από αυτές.
- Για τα έργα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης των μελετών για την κατασκευή του έργου, μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.
- Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης

Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει κάθε φορά.

- Σημειώνεται ότι στην παραπάνω περίπτωση εάν η αναθέτουσα αρχή συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, το κόστος της εν λόγω σύμβασης είναι επιλέξιμο, υπό τον όρο ότι αφορά στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωσή του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).

Επιλέξιμες δαπάνες

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οι οποίες συνδέονται με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της πράξης και είναι οι εξής:

- α) η κατασκευή ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας·
- β) η αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού·
- γ) οι γενικές δαπάνες όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, λοιπές μελέτες και υποστηρικτικές ενέργειες·
- δ) οι δαπάνες που αφορούν σε άυλα στοιχεία, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770)·
- ε) δαπάνες σύνδεσης με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης·
- στ) σε περιπτώσεις κατασκευαστικών έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύουν κάθε φορά: αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της πράξης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, λοιπές δαπάνες εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους για την υλοποίηση του έργου, κόστος προμηθειών-υπηρεσιών που προβλέπονται στην αυτεπιστασία. Οι παραπάνω αμοιβές και δαπάνες είναι επιλέξιμες και σε κατασκευαστικά έργα που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που απασχολήθηκαν, είναι επιλέξιμες στην περίπτωση που την Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ) την υποβάλλει ο δικαιούχος·
- ζ) η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο υλοποίησης πράξεων πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, μόνον αν υπάρχει πρόβλεψη και για χημική τουαλέτα ΑΜΕΑ·
- η) η μίσθωση εξοπλισμού, όπου αυτός κρίνεται απαραίτητος για τη διενέργεια της πράξης·
- θ) μεταφορά ή/και εγκατάσταση εξοπλισμού·
- ι) δαπάνες οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην τιμή αγοράς, όπως τέλη ταξινόμησης οχημάτων και εισφορά ανακύκλωσης·
- ια) οποιαδήποτε άλλη κατηγορία δαπάνης κατόπιν τεκμηρίωσης.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Ενδεικτικά, οι δαπάνες οι οποίες δεν συνδέονται με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της πράξης και δεν είναι επιλέξιμες είναι οι κάτωθι:

- α) Δαπάνες μίσθωσης κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
- β) Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία του έργου και εργασίες συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
- γ) Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (ενδεικτικά: προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών).
- δ) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, τέλη, τα οποία επιβάλλονται σε ετήσια βάση, καθώς και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, τόκοι, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
- ε) Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης.
- στ) Αγορά μεταχειρισμένων οχημάτων και μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- ζ) Η αγορά οχημάτων, με εξαίρεση αυτά που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770). Μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του δικαιούχου προς την ΟΤΔ, δύναται να είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αγορά οχήματος, που δεν περιλαμβάνεται στις παραπάνω εξαιρέσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.
- η) Οι λειτουργικές δαπάνες της επένδυσης, καθώς και δαπάνες αναλώσιμων υλικών.
- θ) Η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.
- ι) Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).
- ια) Δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ιβ) Σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με υποχρεωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αυθαίρετες κατασκευές) ή υποχρεωτικά πρότυπα.
- ιγ) Υπερβάσεις εγκεκριμένου κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
- ιδ) Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.
- ιε) Αμοιβές καλλιτεχνών, καθώς και δαπάνες φιλοξενίας-διατροφής.
- ιστ) Η κατασκευή ιστοσελίδας και το hosting, αναφορικά με την υπο-παρέμβαση [Π3-77-4.1-5.1](#), καθώς αποτελούν στοιχείο ενίσχυσης του δικαιούχου και δεν αφορά αποκλειστικά στην εκδήλωση.
- ιζ) Δαπάνες που αφορούν στα Social Media.
- ιη) Δαπάνες που αφορούν σε συνήθειες παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων σχετικές με την εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλοστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και στην πρόσκληση. Στο πλαίσιο αυτό, για όλες τις προκηρυσσόμενες υπο-παρεμβάσεις τα κριτήρια επιλεξιμότητας αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
1	Εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης	Π3-73-1.3_1.001	Εξετάζεται αν η αίτηση στήριξης υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν η αίτησης στήριξης υποβλήθηκε εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην πρόσκληση και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΟΠΣΚΑΠ
2	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_112	Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ	- Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, σε σχέση με τις προτεραιότητες και τη στρατηγική, τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του ΤΠ, όπως αναφέρονται στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ (το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας προκήρυξης)).
3		Π3-77-4.1_113	Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και συμπλήρωση σχετικού πεδίου (Εξετάζεται το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, σε σχέση με τις προτεραιότητες του ΣΣ ΚΑΠ και ειδικότερα της της παρέμβασης Π3-77-4.1
4		Π3-77-4.1_114	Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη αυτής	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
5		Π3-77-4.1_130	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-παρέμβασης	Εξετάζεται η περιγραφή του φυσικού αντικειμένου στο έντυπο της αίτησης στήριξης, καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά, τα οποία θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στη σχετική υπο-παρέμβαση, όπως περιγράφονται στο τεύχος της πρόσκλησης αλλά και στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
				πρόγραμμα (που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας προκήρυξης).
6		Π3-77-4.1_131	Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-παρέμβαση του τοπικού προγράμματος	Εξετάζεται η θέση υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αίτηση στήριξης, στο τοπογραφικό διάγραμμα και στο τίτλο κατοχής ή χρήσης του ακινήτου, η οποία θα πρέπει να βρίσκεται εντός της περιοχής παρέμβασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση (Πίνακες 1 και 2).
7		Π3-77-4.1_124	Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (περιγραφή της πράξης-προϋπολογισμός) (Εξετάζεται η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου σε σχέση με τις απαιτούμενες μελέτες και τον αναλυτικό αιτούμενο προϋπολογισμό, ανάλογα με τη φύση του έργου)
8		Π3-77-4.1_132	Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο.	Εξετάζεται το ύψος του προϋπολογισμού του έργου στην αίτηση στήριξης, το οποίο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα όρια του Κεφαλαίου 1 της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, στις περιπτώσεις που είναι επιλέξιμος. (Λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί του άρθρου 10 της ΥΑ 39443/11-2-2025).
9		Π3-73-1.3_2.003	Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης	- Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και Φωτογραφική Τεκμηρίωση - Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση - Π/Υ αίτησης στήριξης (Λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί του άρθρου 9 της ΥΑ 39443/11-2-2025)
10		Π3-77-4.1_116	Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)	Εφαρμογή του οδηγού απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών και Οικονομικές Προσφορές για δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της ΥΑ Εξετάζεται επίσης αν το ύψος των δαπανών για τυχόν μελέτες και λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες, είναι σύμφωνο με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της ΥΑ 39443/11-2-2025

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
11		Π3-77-4.1_154	Οι δαπάνες της πράξης ή μέρος αυτών, δεν έχουν τύχει ούτε θα τύχουν χρηματοδότησης από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στην τρέχουσα ή προηγούμενη περίοδο	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
12		Π3-77-4.1_111	Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση με συμπλήρωση σχετικού πεδίου "Μεθοδολογία ανάθεσης/υλοποίησης"
13		Π3-77-4.1_115	Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να τηρείται τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του Άρθρου 45 του Ν.4412/2016)	Βεβαίωση του δικαιούχου ότι τηρείται φάκελος δημόσιας σύμβασης (Έλεγχος αν τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης, κατά την έννοια του Άρθρου 45 του Ν.4412/2016)
14		Π3-77-4.1_135	Η υποδομή να βρίσκεται εντός ορίων οικισμού (αφορά την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1)	Εξετάζεται η θέση υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αίτηση στήριξης, στο τοπογραφικό διάγραμμα και στο τίτλο κατοχής ή χρήσης του ακινήτου, η οποία θα πρέπει να βρίσκεται εντός ορίων οικισμού της περιοχής παρέμβασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση. (Δύναται μέρος του φυσικού αντικείμενου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού)
15		Π3-77-4.1_117	Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Έλεγχος της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως ισχύει και το σχετικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο). Εξετάζεται το πεδίο Δ.4 του εντύπου Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και το σύνολο της αίτησης στήριξης).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
16		Π3-77-4.1_118	Να διασφαλίζουν τα Θεμελιώδη Δικαιώματα της Ε.Ε.	Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται το πεδίο Δ.2 του εντύπου Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και το σύνολο της αίτησης στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη το έντυπο «Λίστα για Θεμελιώδη Δικαιώματα»)
17		Π3-73-1.3_2.008	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (εφόσον απαιτείται)	Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το συνημμένο της πρόσκλησης "4_Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία", και την αντίστοιχη μελέτη προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (όπου απαιτείται ανάλογα με τη φύση της πράξης)
18		Π3-73-1.3_2.012	Εξετάζεται η λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
19		Π3-77-4.1_148	Η πράξη δεν αφορά μόνο σε μελέτη (εξαιρείται η υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2)	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (περιγραφή της πράξης-προϋπολογισμός)
20		Π3-77-4.1_125	Στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
21		Π3-77-4.1_149	Η πρόσβαση στην πράξη ή το παραγόμενο προϊόν παρέχονται δωρεάν	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται αν η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, το οποίο θα προκύπτει, καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
22		Π3-77-4.1_150	Η πράξη δεν παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται αν η πράξη η με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλεί επιχειρηματικό / ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελεί κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη η οποία προβάλλει μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα)
23		Π3-77-4.1_151	Δεν υφίσταται τεχνητές συνθήκες ένταξης	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και επισυναπτόμενα δικαιολογητικά
24		ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ	Εξετάζονται λοιποί όροι επιλεξιμότητας εφόσον ορίζονται στην πρόσκληση	Εξετάζεται στις υποπαρεμβάσεις Π3-77-4.1.4.2, Π3-77-4.1.5.1, Π3-77-4.1.5.1 και Π3-77-4.1.5.2 αν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο σχετικό σημείο Πεδίο και Περιοχές Εφαρμογής ανά υποπαρέμβαση στο Κεφάλαιο 1 της πρόσκλησης.
25		Π3-77-4.1_152	Υποβλήθηκε μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση	Εξετάζεται αν ο δυνητικός δικαιούχος κατέθεσε μόνο μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις του άρθρου 13 της ΥΑ 39443/11-2-2025.
26		Π3-77-4.1_153	Η πράξη αφορά απλή μετεγκατάσταση, χωρίς εκσυγχρονισμό ή επέκταση	Έντυπο Αίτηση Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται αν η πράξη αφορά σε απλή μετεγκατάσταση, χωρίς εκσυγχρονισμό ή επέκταση σύμφωνα με τον πίνακα Α.1 της αίτησης στήριξης και τον Π/Υ του έργου) (το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
27	Επιλεξιμότητα δυννητικού δικαιούχου και αρμοδιότητα εκτέλεσης προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_134	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζονται τα στοιχεία του φορέα, το καταστατικό του, καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, τυχόν κανονιστικές ή άλλες αποφάσεις που τεκμηριώνουν ότι ο υποψήφιος δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου).
28		Π3-77-4.1_140	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους	Εξετάζεται κατά περίπτωση: η ύπαρξη Άδειας Λειτουργίας, κ.λπ. (το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)
29		Π3-77-4.1_141	Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης	Σχετικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές (π.χ. δικαστικής φερεγγυότητας- Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ κ.λπ.) (όπου απαιτείται)
30		Π3-77-4.1_126	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (Εξετάζεται επίσης αν έχουν επιβληθεί πρόστιμα σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 5 του άρθρου 8 της ΥΑ 39443/11-2-2025)
31		Π3-77-4.1_120	Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται	Νομοθεσία ή λοιπό θεσμικό πλαίσιο /απόφαση Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)
32		Π3-77-4.1_142	Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις	Υπεύθυνη Δήλωση για την πρόθεση κάλυψης της τεχνικής επάρκειας εάν ενταχθεί η πράξη. Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση (πιν. 4) (Στις περιπτώσεις έργων που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, εξετάζεται αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής πληροί τις προδιαγραφές τεχνικής επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης ή αν ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
33	Ωριμότητα προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_143	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του γηπέδου/οικοπέδου/ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης	Σχετικά δικαιολογητικά (Ε9, τίτλοι ιδιοκτησίας, ενοικιαστήριο – παραχωρητήριο – δωρεά, νομοθεσία, πιστοποιητικό ιδιοκτησίας κ.λπ.) (βλ. παρ. 7 του άρθρου 9 της ΥΑ 39443/11-2-2025) (το κριτήριο δεν αφορά στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.5.1)
34		Π3-77-4.1_147	Εξετάζεται η ύπαρξη οριστικής μελέτης	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση & σχετικά δικαιολογητικά (Εξετάζεται η ύπαρξη οριστικής μελέτης του έργου για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων)
35		Π3-77-4.1_123	Θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση	Σύμφωνα με το συνημμένο 7 της πρόσκλησης (όπου απαιτείται) (το κριτήριο αφορά μόνο στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1.4.2 και μόνο για τις αναπλάσεις οικισμών)
36	Πληρότητα Πρότασης	Π3-77-4.1_145	Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης και η σύνταξή της σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης	Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση και σχετικά δικαιολογητικά
37		Π3-73-1.3_5.002	Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.	Αποφάσεις συλλογικών οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης. Για τους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού επιπλέον απόσπασμα εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου ότι θα εγγραφεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
38		Π3-77-4.1_121	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
39		Π3-73-1.3_6.001	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης	Σχετικά πεδία στο Έντυπο Αίτηση Στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ				
A/A	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Τρόπος εξέτασης των κριτηρίων
			εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής	(Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής)
40	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων	Π3-73-1.3_7.001	Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.	Εξέταση υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Αναφορικά με το κριτήριο επιλεξιμότητας Π3-77-4.1_112 «Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των Τοπικών Προγραμμάτων», όπως αυτή αναλύεται στο Συνημμένο 10 της πρόσκλησης.

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, εκτός αυτών που δεν αφορούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη).

Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή/και όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	12%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	10%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	12%
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	20%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	

16	Π3-77-4.1_Δ_157	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	10%
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
20	Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	10%
			$10\% \leq \text{Ποσοστό} < 20\%$	60	
			$5\% \leq \text{Ποσοστό} < 10\%$	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
24	Π3-77-4.1_Δ_158	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100	6%
			Όχι	0	
27	Π3-77-4.1_Δ_155	Χρήση υφιστάμενων κτηρίων	Η πράξη υλοποιείται σε υφιστάμενο κτήριο (συμπεριλαμβάνονται και τα ημιτελή / εγκαταλελειμμένα κτίρια)	100	20%
			Για την υλοποίηση απαιτείται η ανέγερση νέου κτηρίου	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	22%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	20%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	14%

			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	18%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
16	Π3-77-4.1_Δ_157	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	16%
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
24	Π3-77-4.1_Δ_158	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100	10%
			Όχι	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	17%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	16%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	14%

			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	20%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
12	Π3-77-4.1_Δ_122	Χωροθέτηση της πράξης (σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268)	Ορεινή	100	15%
			Μειονεκτική	50	
			Λοιπές περιοχές	0	
27	Π3-77-4.1_Δ_155	Χρήση υφιστάμενων κτηρίων	Η πράξη υλοποιείται σε υφιστάμενο κτήριο (συμπεριλαμβάνονται και τα ημιτελή / εγκαταλελειμμένα κτίρια)	100	18%
			Για την υλοποίηση απαιτείται η ανέγερση νέου κτηρίου	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	17%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	20%
			Όχι	0	

7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	20%
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	25%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
20	Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	5%
			$10\% \leq \text{Ποσοστό} < 20\%$	60	
			$5\% \leq \text{Ποσοστό} < 10\%$	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
22	Π3-77-4.1_Δ_131	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	6%
			$10\% \leq \text{Ποσοστό} < 20\%$	60	
			$5\% \leq \text{Ποσοστό} < 10\%$	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
23	Π3-77-4.1_Δ_151	Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρούνται οι δαπάνες που είναι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία)	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 25%	100	7%
			$20\% \leq \text{Ποσοστό} < 25\%$	60	
			$15\% < \text{Ποσοστό} < 20\%$	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	11%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	10%
			Όχι	0	
5	Π3-77-4.1_Δ_116	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	100	16%
			$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$	60	
			$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$	30	
			$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	12%
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
9	Π3-77-4.1_Δ_121	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κ.λπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	13%
			Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0	
11	Π3-77-4.1_Δ_118	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (εφ' όσον απαιτούνται)	(βαθμολογείται ο λόγος διαθέσιμων ιδίων κεφαλαίων / το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής)	0-100	18%
26	Π3-77-4.1_Δ_154	Η πράξη έχει συνάφεια με την πολιτισμική ταυτότητα - δημιουργία αλυσίδας αξίας.	Άμεση διασύνδεση με την ταυτότητα της περιοχής και δημιουργία αλυσίδας αξίας	100	20%

		Μερική διασύνδεση με την ταυτότητα της περιοχής και δημιουργία αλυσίδας αξίας	50	
		Τίποτα από τα παραπάνω	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια				

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	13%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	12%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	20%
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	25%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	

			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
9	Π3-77-4.1_Δ_121	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κ.λπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	10%
			Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0	
16	Π3-77-4.1_Δ_157	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	5%
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
20	Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	5%
			10% ≤ Ποσοστό < 20%	60	
			5% ≤ Ποσοστό < 10%	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
24	Π3-77-4.1_Δ_158	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100	10%
			Όχι	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	11%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	12%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	14%

			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	18%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
16	Π3-77-4.1_Δ_157	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	7%
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
22	Π3-77-4.1_Δ_131	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	12%
			$10\% \leq \text{Ποσοστό} < 20\%$	60	
			$5\% \leq \text{Ποσοστό} < 10\%$	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
23	Π3-77-4.1_Δ_151	Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρούνται οι δαπάνες που είναι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία)	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 25%	100	10%
			$20\% \leq \text{Ποσοστό} < 25\%$	60	
			$15\% < \text{Ποσοστό} < 20\%$	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
24	Π3-77-4.1_Δ_158	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100	6%
			Όχι	0	
28	Π3-77-4.1_Δ_135	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες	Ναι	100	10%

		περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Όχι	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

A/A	Κωδικός Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου στο ΟΠΣΚΑΠ	Ανάλυση	Βαθμολογία	Συντελεστής Βαρύτητας (*)
1	Π3-77-4.1_Δ_111	Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Ποσοστό αναγκών της υπο-παρέμβασης που εξυπηρετούνται * 100.	0-100	9%
2	Π3-77-4.1_Δ_145	Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-παρέμβασης	Ναι	100	11%
			Όχι	0	
7	Π3-77-4.1_Δ_119	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά και δεν απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων	100	11%
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά (απαιτήθηκε η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων που δεν ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης)	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
8	Π3-77-4.1_Δ_120	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών ή δεν απαιτούνται λόγω της φύσης του έργου γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες	100	14%
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	

			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες.	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
16	Π3-77-4.1_Δ_157	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	8%
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
20	Π3-77-4.1_Δ_129	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	8%
			10% ≤ Ποσοστό < 20%	60	
			5% ≤ Ποσοστό < 10%	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
22	Π3-77-4.1_Δ_131	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	13%
			10% ≤ Ποσοστό < 20%	60	
			5% ≤ Ποσοστό < 10%	30	
			Ποσοστό μικρότερο του 5%	0	
23	Π3-77-4.1_Δ_151	Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρούνται οι δαπάνες που είναι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία)	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 25%	100	12%
			20% ≤ Ποσοστό < 25%	60	
			15% < Ποσοστό < 20%	30	
			Τίποτα από τα παραπάνω	0	
24	Π3-77-4.1_Δ_158	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100	7%
			Όχι	0	
28	Π3-77-4.1_Δ_135	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	100	7%
			Όχι	0	
Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης είναι τα 30 μόρια					

3.1 ΟΔΗΓΙΕΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο τρόπος βαθμολόγησης των αιτήσεων στήριξης γίνεται σύμφωνα με το Κεφάλαιο 1 του παρόντος οδηγού, εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής πράξεων που περιγράφονται στον παραπάνω πίνακα. Για τη βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου επιλογής εξετάζονται τα παρακάτω:

1. Σκοπιμότητα της πρότασης (ανάγκες του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης) (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_111](#))

Υπολογίζεται το ποσοστό των αναγκών που εξυπηρετούνται στο πλαίσιο της πράξης σε σχέση με τις ανάγκες της αντίστοιχης υποπαρέμβασης όπως αυτές αποτυπώνονται ανά υπο-πάρεμβαση στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα (συνημμένο 10 της πρόσκλησης).

2. Σύνδεση της πρότασης με την πιο υψηλά ιεραρχημένη ανάγκη της υπο-πάρεμβασης (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_145](#))

Εξετάζεται αν η ανάγκη με την οποία συνδέεται η πρόταση είναι πιο ψηλά ιεραρχημένη σε σχέση με τις λοιπές ανάγκες που εξυπηρετεί η υποπαρέμβαση, όπως αυτές αποτυπώνονται ανά υπο-πάρεμβαση και όπως ιεραρχούνται στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα (συνημμένο 10 της πρόσκλησης).

3. Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_119](#))

Εξετάζονται τα εξής:

i. η σαφήνεια περιγραφής:

- του φυσικού αντικειμένου, όσον αφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά της πράξης και
- τη μεθοδολογία ανάθεσης και υλοποίησης της πράξης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης ή των επιμέρους υποέργων αυτής, απαιτούμενες ενέργειες κλπ),

ii. η σαφήνεια αποτύπωσης των παραδοτέων της πράξης,

iii. η ανάλυση του οικονομικού αντικειμένου της προτεινόμενης πράξης, όσον αφορά:

- στην πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού (εξετάζεται εάν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου/ παραδοτέων),
- στη σαφήνεια των στοιχείων εκτίμησης του εύλογου κόστους των δαπανών κλπ
- στη σωστή απεικόνιση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα υποδείγματα,

iv. η πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην αίτησης στήριξης – υπεύθυνης δήλωσης.

4. Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_120](#))

Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της πράξης από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών ως προς:

- Την ύπαρξη σχετικών μελετών και των αντίστοιχων εγκρίσεων τους για τις πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Για τις πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, η μη ύπαρξη εγκεκριμένης οριστικής μελέτης του έργου αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού.
- Την ύπαρξη των αναγκαίων αδειών για την εκτέλεση του έργου

- iii. Την ύπαρξη τευχών δημοπράτησης και την ετοιμότητα για δημοπράτηση
- iv. Την ύπαρξη αποφάσεων και εγκρίσεων αρμοδίων υπηρεσιών εφόσον απαιτούνται.

5. Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_116](#))

Εξετάζεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου και γίνονται οι σχετικές περικοπές, σύμφωνα με τα παρακάτω:

- i. αν ο προϋπολογισμός των δαπανών του έργου είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό κεφάλαιο 1 της πρόσκλησης και έχει ληφθεί υπόψη ο συνημμένος «οδηγός απλοποιημένου κόστους κτιριακών κατασκευών» (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο συνημμένο 2 της πρόσκλησης) και το εύλογο κόστος,
- ii. αν οι προτεινόμενες δαπάνες συνάδουν με τη φύση, τους στόχους και τη λειτουργικότητα της πράξης και
- iii. αν οι δαπάνες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση.

6. Ποσοστό δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρούνται οι δαπάνες που είναι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία) (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_151](#))

Εξετάζεται το ποσοστό των προβλεπόμενων στην πράξη δαπανών, σχετικών με την προστασία περιβάλλοντος και τη συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, χρήση φιλοπεριβαλλοντικών υλικών στην κατασκευή του έργου κλπ. Συμπληρώνεται κατάλληλα το σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης στήριξης – υπεύθυνη δήλωση.

7. Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων. (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_129](#))

Εξετάζεται το ποσοστό των προβλεπόμενων στην πράξη δαπανών για εξοικονόμηση ενέργειας χρήση ΑΠΕ κλπ.

8. Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_131](#))

Εξετάζεται το ποσοστό των προβλεπόμενων στην πράξη δαπανών, σχετικών με την εξοικονόμηση ύδατος.

9. Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (Κωδικός Κριτηρίου ΟΠΣΚΑΠ: [Π3-77-4.1_Δ_157](#))

Για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου θα λαμβάνεται υπόψη η τεκμηρίωση στο αντίστοιχο πεδίο του εντύπου αίτησης στήριξης-υπεύθυνης δήλωσης, σε συνδυασμό με τυχόν πιστοποιητικά προμηθευτών και έντυπα τεχνικών προδιαγραφών του προβλεπόμενου εξοπλισμού ή των υλικών κατασκευής, καθώς και βεβαιώσεις επίσημων ή συλλογικών φορέων (Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια κλπ).

Η παρούσα πρόσκληση ενθαρρύνει την υιοθέτηση και εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών. Η καινοτομία δεν περιορίζεται αποκλειστικά στη χρήση νέων τεχνολογιών, αλλά περιλαμβάνει κάθε νέα ή βελτιωμένη πρακτική που ενισχύει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, προάγει την κοινωνική συνοχή, αναβαθμίζει το περιβάλλον και συμβάλλει στη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών κοινοτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η καινοτομία μπορεί να λάβει πολλές μορφές: κοινωνική, τεχνολογική, περιβαλλοντική, πολιτιστική ή οργανωτική. Μπορεί να αφορά την εισαγωγή νέων

διαδικασιών, την ανάπτυξη νέων μεθόδων εξυπηρέτησης, τη χρήση έξυπνων συστημάτων και πράσινων υποδομών, τη βελτίωση της προσβασιμότητας ή τη συμμετοχική εμπλοκή των πολιτών στον σχεδιασμό των παρεμβάσεων.

Στόχος είναι οι προτεινόμενες δράσεις να μην περιορίζονται σε συμβατικές λύσεις, αλλά να αξιοποιούν σύγχρονες τάσεις και διαφοροποιημένες πρακτικές που προσδίδουν προστιθέμενη αξία και από όφελος στην περιοχή εφαρμογής. Η ενσωμάτωση τέτοιων στοιχείων ενισχύει τη βιωσιμότητα των έργων, αυξάνει τη λειτουργικότητά τους και συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός πιο συνεκτικού, πράσινου και αποτελεσματικού τοπικού συστήματος υπηρεσιών και υποδομών.

Τύποι καινοτομίας:

- **Κοινωνική καινοτομία**
Νέες λύσεις για κοινωνική ένταξη, κοινωνικές υπηρεσίες, συμμετοχικό σχεδιασμό.
- **Τεχνολογική καινοτομία**
Ψηφιακές εφαρμογές, «έξυπνες» υποδομές, συστήματα παρακολούθησης.
- **Περιβαλλοντική καινοτομία**
Πράσινες υποδομές, βιώσιμα υλικά, περιβαλλοντικές τεχνικές.
- **Οργανωτική καινοτομία**
Νέες διαδικασίες συμμετοχής, διαχείρισης ή λειτουργίας.
- **Καινοτομία εμπειρίας**
Νέες μορφές πολιτιστικών ή αθλητικών δράσεων.

Καινοτόμες Προσεγγίσεις ανά Κατηγορία Παρέμβασης

3.1 Βασικές Υπηρεσίες για τοπικό πληθυσμό (παιδικοί σταθμοί, άθληση, πολιτιστικά κέντρα)

Ενδεικτικές καινοτομίες:

- Ψηφιακά συστήματα διαχείρισης και κρατήσεων (π.χ. για αθλητικούς χώρους).
- Παιδικοί σταθμοί με πράσινες πρακτικές (βιοκλιματικές αίθουσες).
- Πολυλειτουργικά κέντρα με υβριδικές πολιτιστικές δράσεις (φυσική + ψηφιακή συμμετοχή).

3.2 Υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης και αντιμετώπισης φτώχειας

Ενδεικτικές καινοτομίες:

- Κέντρα υποστήριξης με διαπολιτισμικούς διαμεσολαβητές.
- Ψηφιακές πλατφόρμες κοινωνικής φροντίδας & διασύνδεσης υπηρεσιών.
- Προγράμματα ένταξης μεταναστών με βιωματικά εργαστήρια.

5.2 Μελέτες & υποδομές πολιτισμού – πολιτιστική κληρονομιά

Ενδεικτικές καινοτομίες:

- Ψηφιοποίηση πολιτιστικού αποθέματος (3D scanning, VR).
- Νέες αφηγηματικές μέθοδοι για την ανάδειξη της ιστορίας.

6.1 Αναβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος

Ενδεικτικές καινοτομίες:

- Εφαρμογή οικοσυστημικής προσέγγισης.

- Διαδρομές περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με αισθητήρες και εφαρμογές.
- Προστασία υδάτων/ρέματος με φυσικές παρεμβάσεις (nature-based solutions).

6.2 Έργα “Green Infrastructure” για φυσικούς κινδύνους

Ενδεικτικές καινοτομίες:

- Ανάσχεση πλημμυρών με φυσικά φράγματα & φυτεύσεις.
- Πράσινες στέγες/τοιχία που μειώνουν θερμοκρασίες σε κρίσιμες περιοχές.
- Συστήματα παρακολούθησης κινδύνων σε πραγματικό χρόνο.

Η ελάχιστη βαθμολογία που απαιτείται για να θεωρηθεί παραδεκτή η αίτηση στήριξης για το σύνολο των υποπαραμβάσεων είναι τα 30 μόρια.

4. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Πίνακας των απαιτούμενων δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν από το δικαιούχο στο ΟΠΣΚΑΠ για την εξέταση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής.

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
1	Π3-77-3.1_Δ1_3	Υπεύθυνη Δήλωση	Π3-73-1.3_2.003	Π3-77-4.1_Δ_118	Έντυπο Αίτησης στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
			Π3-77-4.1_111		
			Π3-77-4.1_113		
			Π3-77-4.1_114		
			Π3-77-4.1_120		
			Π3-77-4.1_125		
			Π3-77-4.1_126		
			Π3-77-4.1_142		
			Π3-77-4.1_149		
			Π3-77-4.1_151		
			Π3-77-4.1_153		
			Π3-77-4.1_154		
2	Π3-73-1.3_001	Αίτηση στήριξης	Π3-73-1.3_2.003		Έντυπο Αίτησης στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
			Π3-73-1.3_2.008		
			Π3-73-1.3_2.012		
			Π3-73-1.3_6.001		
			Π3-77-4.1_111		
			Π3-77-4.1_112		
			Π3-77-4.1_113		
			Π3-77-4.1_117		

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
			Π3-77-4.1_118 Π3-77-4.1_120 Π3-77-4.1_121 Π3-77-4.1_124 Π3-77-4.1_130 Π3-77-4.1_134 Π3-77-4.1_135 Π3-77-4.1_145 Π3-77-4.1_147 Π3-77-4.1_148 Π3-77-4.1_149 Π3-77-4.1_150 Π3-77-4.1_151 Π3-77-4.1_153 ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ		
3	Π3-77-4.1_Δ_112	Απόφαση Δ.Σ. για την υποβολή της αίτησης στήριξης	Π3-73-1.3_5.002		Αποφάσεις συλλογικών οργάνων
4	Π3-77-4.1_Δ_113	Στοιχεία του αιτούντος	Π3-77-4.1_134 Π3-77-4.1_140	Π3-77-4.1_Δ_121	Απόφαση αρμοδίου οργάνου ή άλλο έγγραφο, για τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου. Αστυνομική ταυτότητα ή άλλο σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο (Νόμιμου Εκπροσώπου) Έντυπο "Στοιχεία μητρώου επιχείρησης" από την ΑΑΔΕ από την οποία να προκύπτει και το καθεστώς ΦΠΑ (όπου απαιτείται) Καταστατικό του φορέα, Κανονισμός Λειτουργίας, ΦΕΚ Σύστασης, ΓΕΜΗ, τυχόν κανονιστικές ή άλλες αποφάσεις που

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
					τεκμηριώνουν ότι ο υποψήφιος δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.
5	Π3-77-4.1_Δ_137	Τεχνική Επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις	Π3-77-4.1_142		Βεβαίωση του φορέα, ότι διαθέτει τεχνική επάρκεια με αναφορά στις ειδικότητες και στο προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο. Οργανόγραμμα του Φορέα, Προγραμματική Σύμβαση, Σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών ή άλλο σχετικό δικαιολογητικό Υπεύθυνη Δήλωση για την πρόθεση κάλυψης της τεχνικής επάρκειας εάν ενταχθεί η πράξη
6	Π3-77-4.1_Δ_114	Στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών	Π3-73-1.3_2.003 ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ		Φωτογραφικό υλικό υφιστάμενης κατάστασης
7	Π3-77-4.1_Δ_118	Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος των απαιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών (πλην των δαπανών που αναφέρονται σε έργα που υλοποιούνται με δημόσια σύμβαση)	Π3-77-4.1_116		Οικονομικές Προσφορές
8	ΑΟ_ΣΣΚΑΠ_114n	Απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος του δυνητικού δικαιούχου Δήμου από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση	Π3-77-4.1_114		Για τους ΟΤΑ απόσπασμα εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου ότι θα εγγραφεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
9	ΕΒ_ΑΣ_120	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται).	Π3-77-4.1_120		Υποβάλλεται η νομοθεσία ή το κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων, αυτός που ορίζεται με την αίτηση στήριξης ως Φορέας Λειτουργίας της πράξης είτε αυτός είναι ο δικαιούχος είτε άλλος, έχει την αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης αυτής (εφόσον απαιτείται).
10	ΑΟ_ΑΣ_119_19.2 Δ	Απόφαση καταβολής ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης (εφόσον απαιτείται)		Π3-77-4.1_Δ_118	Απόφαση του δυνητικού δικαιούχου για την καταβολή της ίδιας συμμετοχής του έργου, καθώς και των τυχόν μη επιλέξιμων δαπανών. Βεβαίωση Τραπεζικού Ιδρύματος ή άλλο σχετικό δικαιολογητικό
11	Π3-77-3.1_Δ1_4	Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου ότι τηρείται φάκελος δημόσιας σύμβασης	Π3-77-4.1_115		Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου ότι τηρείται φάκελος δημόσιας σύμβασης για την προτεινόμενη πράξη και συμπεριλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του Ν. 4412/2016 (μόνο για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις).
12	ΑΟ_ΑΣ_127_19.2 Δ	Άδειες και εγκρίσεις.	Π3-77-4.1_140	Π3-77-4.1_Δ_120	Οριστική μελέτη του έργου (όπου απαιτείται)
					Εγκριτικές αποφάσεις μελετών
					Μελέτη του έργου και Αρχιτεκτονικά σχέδια
			Π3-77-4.1_147		Αδειοδοτήσεις απαραίτητες για την ένταξη της πράξης
					Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους: Άδεια Λειτουργίας, κ.λπ.)
					Νομοθεσία χαρακτηρισμού οικισμού

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
					<p>Βεβαίωση δικαιούχου για την ύπαρξη δικτύων κοινής ωφελείας και την υποχρέωση ή μη μετακίνησης ή μεταφοράς τους (για τις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμών)</p> <p>Από τα αρχιτεκτονικά σχέδια, θα πρέπει να προκύπτει η προσβασιμότητα ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Συνημμένο 4 της πρόσκλησης.</p> <p>Στις περιπτώσεις που στο έργο περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού, στις κατόψεις θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η διάταξη του εξοπλισμού στον χώρο.</p>
13	Π3-77-3.1_Δ1_5	Δικαιολογητικά περί μη λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης	Π3-77-4.1_141		Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας-Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ κ.λπ. (Δεν απαιτείται στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και στους φορείς δημόσιου τομέα.)
14	Π3-77-4.1_Δ_131	Μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση	Π3-77-4.1_123		<p>Μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού.</p> <p>Απόφαση έγκρισης της μελέτης από το αρμόδιο όργανο (μόνο για τις περιπτώσεις ανάπλασης οικισμού)</p>
15	Π3-77-4.1_Δ_132	Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής ή χρήσης του ακινήτου στο οποίο θα	Π3-77-4.1_143		<p>Τίτλος κατοχής ή χρήσης του ακινήτου</p> <p>E9</p>

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
		υλοποιηθεί η επένδυση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση			Βεβαίωση Δημάρχου για τους κοινόχρηστους χώρους Η βεβαίωση θα πρέπει να συνοδεύεται από σκαρίφημα υπογεγραμμένο από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία, που θα βεβαιώνει τους κοινόχρηστους χώρους στους οποίους γίνεται παρέμβαση. (μόνο για ανάπλαση οικισμών) Προγραμματική Σύμβαση με την αρμόδια υπηρεσία για δασικά έργα (όπου απαιτείται για τις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε παρεμβάσεις εντός δασικής έκτασης).
16	Π3-73-1.3_012	Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται	Π3-77-4.1_117		Περιβαλλοντική αδειοδότηση, εφόσον απαιτείται Βεβαίωση μηχανικού ότι δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση (ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ) για το έργο Προϋπολογισμός (Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος)
17	Π3-77-4.1_Δ_116	Προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης	Π3-77-4.1_121 Π3-77-4.1_124 Π3-77-4.1_132 Π3-77-4.1_148 ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ		α) Έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: Αναλυτικός προϋπολογισμός, τεχνική έκθεση, προσφορές κτλ. β) Έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: προϋπολογισμός
18	Π3-77-3.1_Δ1_6	Χωροθέτηση της πράξης	Π3-77-4.1_131 Π3-77-4.1_135	Π3-77-4.1_Δ_122	Τοπογραφικό διάγραμμα Ορθοφωτοχάρτης Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας

A/A	Κωδικός Δικ/κού στο ΟΠΣΚΑΠ	Τίτλος Δικαιολογητικού στο ΟΠΣΚΑΠ	Κριτήριο Επιλεξιμότητας που αφορά	Κριτήριο Επιλογής που αφορά (*)	Δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ για την κάλυψη των κριτηρίων
			ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ		Έντυπο Αίτησης στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση
19	Π3-77-4.1_116	Άλλο	ΑΟ2.124_Επιλεξιμ. Πράξης_19.2Δ		Κατάλογος Συνημμένων Δικαιούχου (Το αρ. 2.3 Συνημμένο Έντυπο)

(*) Όλα τα κριτήρια επιλογής εξετάζονται με το δικαιολογητικό «Έντυπο Αίτησης στήριξης/Υπεύθυνη Δήλωση», εκτός αν γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένο κριτήριο.